

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Az igazi erő.*)

Írta: **Buza Barna.**

Nemcsak husvét ünnepe hirdeti, a történelem ezer tanúsága is bizonyítja, hogy az életre megérett eszmék diadalát erőszakkal megakadályozni nem lehet.

Az egyes ember akaratánál magasabb, hatalmasabb erők irányítják a világ fejlődését: a természet erői, az erkölcs törvényei. Hiu és balga erőlködés, mikor elvakult emberek a maguk megrögzött ellenszegülését akarják a természeti fejlődés útjába állítani.

Krisztust keresztre feszítették. Legyőzték vajjon vele Krisztus eszméjét? Az első keresztényeknek tizezreit hurcolták vérpadra, magyára, vadállatok elé. Megakadályozták vele a kereszténység diadalát?

De Kaitás mégis halálra követelte a Megváltót s azt hitte, hogy ha őt megöli, megöli vele az új eszmét is és megmenti mindörökké a régi rend uralmát.

A Kaitások számítását mindig romba dönti a történelmi fejlődés kéréletlen-sége, de azért nem volt még az emberi haladásnak olyan eszméje, amelynek ne akadtak volna bőven üldöző és halálba hajszoló Kaitásai. A Kaitásokat mindig összetöri, elsodorja az idők áradata, amelyet botor elvakultságukban fel akarnak tartóztatni, de a Kaitások fajtája azért nem vész ki soha. És ahol egy-egy nagy emberi eszme megjelenik, mindig ott áll a kaitási szellem, hogy üldözze és akadályozza.

Az emberiség történelmének lelke a haladás. De ahol szárnyalni kezd ez a lélek, mindig harcra kél ellene az ellentétes lélek, a farizeusok lelke, a visszamaradás, a megrögzöttség szelleme s kétségbeesett makacssággal igyekszik szárnyait összetörni, vagy legalább megbénítani.

Sohasem sikerül, de sok vérontást, sok fájdalmat, sok nagy küzdelmet okoz mégis. Ezért jelzik szakadatlan vérnyomok az emberiség történelmi fejlődését.

Mennyi vér ömlött a kereszténység üldözésében! Milyen rettenetes, vad küzdelmek folytak három századon keresztül! Minden földi erő, minden emberi hatalom halálos, elkeseredett ellensége volt az új eszmének, amely hatalom nélkül, fegyver nélkül, tizenkét szegény mezitlábos halászember ajkán indult el a világot meghódítani.

* Megjelent a „Magyarország” husvétvasárnap-i számának vezetőhelyén s mint a mai politikai helyzetet a legnagyobb tárgyilagossággal megvilágító, csupa aranyigazságokat tartalmazó és ezért mély meggyőző erejű cikket közöljük. Sz.

Melyik lett a győztes? A fegyverek ereje, a császárok hatalma, vagy a fegyvertelen eszme?

Mennyi vér folyt el a haladás másik nagy eszméjének, a jobbágyság felszabadításának hosszú küzdelmében! Az erősek, a gazdagok, a hatalmasak mind elienségei, üldözői voltak az eszmének. Minden fegyver, minden hatalom az ő oldalukon volt. A másik részen sokáig nem is hallatszott egyéb, mint egy pár jámbor ábrándozó szelid sóhajtozása.

Melyik győzött? Nem felszabadult-e már mindenütt a jobbágyság? Nem legyőzte-e itt is a fegyvertelen eszme a hatalmas, fegyveres ellenségeket?

Tíz fegyvertelen fiatal ember indult el 1848. március 15-én Pesten, követelni a sajtószabadságot s a jobbágyság felszabadítását. Gunyosan emlegetik ma is néha cinikus emberek, hogy ha egy kicsit bátrabb lett volna a helytartótanács, egyszerűen elfogatta volna azt a tíz fiút s egy félóra alatt börtönben ült volna az egész híres forradalom s a nagy ünnepnap helyett egy neveléses felsülés emléke maradt volna ránk.

És vajjon, ha valóban lecsukták volna azt a tíz fiút, azt hiszik, hogy akkor ma nem lenne szabad Magyarországon a sajtó s nem lenne eltörülve a jobbágyság?

Milyen kicsinyes, milyen együgyű gondolkodás. A sajtó nem azért szabadult fel, a jobbágyság nem azért szünt meg, mert Petőfinék és Jókainak sikerült azt a vértelen forradalmat megcsinálni. A sajtó is, a jobbágyság is felszabadult azért, mert mind a kettőnek fel kellett szabadulnia. Mert az eszme már megérett az életre s győznie kellett. És ha az elvakult kaitási szellem vérontást okozott volna azon a napon s ha utána is az eszme gyűlöletétől elvadultan fegyverrel és erőszakkal fojtott volna el minden felszabadítási törekvést: van-e olyan együgyű ember, aki elhiszi, hogy akkor ma is meg lenne még a jobbágyság Magyarországon? A jobbágyságnak fel kellett szabadulnia, mert ez volt a történelmi fejlődés és nincs emberi fegyver és erő, amely a történelmi fejlődést meg bírná akasztani. Emberi elvakultság odaállhat a történelem útjába, de csak önmagát zuzatja össze, az eszmék diadalát fel nem tartóztatja.

A történelmi fejlődés hatalmas áradata tör ma is utat magának a magyar közélet posványain keresztül. A posvány lakói, a posvány szülőttei útjába állanak. Fel akarják tartóztatni, ki akarják örökre rekeszteni, hogy mindig a korrupció posványának földje maradjon ez a szerencsétlen ország. Az emberiség legújabb korszakának nagy eszméje, az általános

választói jog s a becsületes választási rendszer Magyarországon is el akarja foglalni jogos uralmát, ezt az országot is ki akarja emelni az erkölcsi s anyagi romlás fertőjéből. A Kaitások itt is utját állják. Üldözésére kelnek a megváltó eszmének s halálát követelik. Mint Jeruzsálemben tizenkilenc évszázaddal ezelőtt. A Kaitások ma is azok, akik akkor voltak: erőszakosak, vakok, alatiomosak. Nem felejtettek semmit és nem tanultak semmit. Tizenkilenc század annyi véres tanulsága hiába zajlott le számukra. Ők ma is azt hiszik, hogy az eszmét meg lehet ölni, ma is azt hiszik, hogy ha kiirtják az eszme apostolait, az eszmét is kiirtják velük.

Mindenik ország üldözte a kereszténységet. Ha már az egyik országban befogadták, a másik annál erősebben védekezett ellene. Hát van-e egyetlen ország is Európában, amely az eszmének attól a nagy áramlatától meg tudta volna őrizni magát? Van-e csak egy ország is, amely el tudott volna zárkózni az újítástól s mikor egész Európa elfogadta már a kereszténységet, akkor is megtudta volna tartani a maga vallási rendjét? Nem utat tört-e magának az új vallás ellenállhatatlanul minden országba, akármilyen hatalmas gátakkal védekeztek is ellene?

És vajjon van-e csak egy ország is Európában, amely a maga földjén fenn tudta volna tartani a jobbágyságot, mikor már egész Európa megszüntette azt?

A mi botor és elvakult Kaitásaink azt hiszik, hogy valami holdbéli szigetet fognak csinálni Magyarországból, amelyen megtartják tovább is a választási becsületségeik rendszerét s ahová nem bocsátják be az általános választójognak s a titkos szavazásnak az egész világot diadalmasan bejáró eszméit. Hogy mikor az egész világ előre halad, ezt a földet megrögzíthetik s nem engedik megmozdulni.

Neveléses, ostoba erőlködés. Az emberi fejlődés eszméje az általános választójog, épp úgy mint a kereszténység volt, mint a jobbágyság felszabadítás volt. Aki öngyilkos eszeveszettséggel össze akarja zuzatni magát, az ám álljon az útjába. De megtörésére kevés immár minden emberi fegyver és hatalom.

Szánalmas és neveléses látvány, mikor azt hiszik ezek a magyar Kaitások, hogy az eszme apostolainak üldözésével megszabadulhatnak az eszme diadalától Csinálhat Khuen új választást, mozgósíthat hadtesteket, elverhet negyven-ötven milliókat: ezt az eszmét le nem győzheti. Annyi ez csak, mint mikor gyerekek kavicsokat raknak a vasuti síntre s azzal akarják a robogó gyorsvonatot megakasztani.

Szánalmas és nevetséges látvány, mikor alacsony intrikák, apró cselszövegek silány pókhálóval akarják ezek a szerencsétlen emberek feltartóztatni az új idők levegőjének diadalmas áramlatát.

Ők azt hiszik, hogy erősek, hatalmasak, hogy bírnak vele. Itt a feltámadás ünnepe, az megtanít, hogy csak egy valódi erő van az emberiség életében: az eszmék igazságának ereje.

Pályázat ösztöndijakra.

I.

Felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosoknak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által 1892. évben alapított 30.000 koronás külföldi tanulmányuttra szánt ösztöndíj négy és fél százalékos kamatait, vagyis összesen 1350 koronát a folyó évben az alapítólevél értelmében ezúttal egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik a miniszter ur kiadni.

Ez ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdet a miniszter ur, melynek feltételeit a következőkben állapítja meg:

Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik valamely hazai felső ipariskolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó.

A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányt megtenni szándékozik.

Felmentendők folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmány programja és időtartama.

Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányt befejeztével itthon értékesíthetni.

Oly pályázó, ki jóles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó, vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti, vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni.

A fentiek figyelembevételével szerkesztendő folyamodványok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve, a szegedi kereskedelmi és iparkamarához folyó évi április hó 25-ig nyújtandók be.

Keleti kereskedelmi akadémiát végzett kereskedőknek.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az Erzsébet királyné ösztöndíj alap 1912. évben kiosztandó kamataiból 9 darab egyenként 2500 korona értékű ösztöndíjra pályázatot hirdet. A pályázat feltételei a következők:

1) Az ösztöndíjak elnyerése iránt oly magyar honosságu fiatalabb kereskedők folyamodhatnak, kik keleti kereskedelmi akadémiái tanulmányaiknak legalább „jó” eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi ténnyel működtek s emellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban járatosak. Az ösztöndíjak odaítélésénél csak oly egyének jöhetnek tekintetbe, akik katonai szolgálatukat már teljesítették, vagy az alól végérvényesen felmentettek. A katonai szolgálatban töltött idő a gyakorlati működés idejébe be nem tudható és általában csakis a tényleges kereskedelmi gyakorlatban töltött idő vehető számba.

2) A pályanyertes valamely szabadon választandó és a pályázati folyamodványban megemlített jelentékenyebb külföldi városban, vagy kikötőben, mely nagy tengerentúli kivitellel bír, tartozik legalább egy évet eltölteni.

Előnyben fog részesülni az oly pályázó, aki a keletindiai piacoknak kiviteli kereskedelmünk szempontjából leendő tanulmányozását tűzi ki céljaul, illetve az alábbiak szer-

int Bombayban vállalt alkalmazást; ennek folytán az esetben, ha alkalmas pályázó jelentkeznek, hajlandó lesz a miniszter ur ezen célra két 2500 korona értékű ösztöndíj összevonásával egy 5000 koronás ösztöndíj adományozását fontolóra venni.

A pályanyertes az általa választott külföldi városban, illetőleg kikötőben oly módon tartozik egy évet tölteni, hogy ott az illető piac tanulmányozása céljából vagy önálló üzleti működést fejtsen ki, vagy valamely nagyobb kiviteli cégnél állandó alkalmazást nyerjen. E kiviteli viszonyokat és kereskedelmi szervezeteket tanulmányozza s tapasztalatairól rendszeres jelentéseket és tudósításokat küldjön.

A pályanyertes magát a miniszter ur által kitűzendő külön feltételeknek alávetni, nevezetesen pedig külföldi letelepedését, vagy külföldi tényleges alkalmazását záros határidő alatt igazolni tartozik.

Az a pályanyertes, aki külföldi alkalmazásban áll, az ösztöndíjakat, -- megfelelő működés beigazolása esetén -- újból, formászerű pályázat nélkül is, elnyerheti; ha valamely reánk nézve jelentőséggel bíró kiviteli piacon állandóan letel pedni akarja. Ehez képest oly egyének, akik az Erzsébet királyné ösztöndíj alapból nyilvános pályázat alapján már egy ízben pályadíjat nyertek, az ösztöndíj meghosszabbítását a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága útján felterjesztendő folyamodványban kérelmezhetik a miniszter urnál. Ily folyamodók a 3-ik pontban előírt mellékletek csatolása alól felmentenek.

3. A pályázati kérvényhez a következő mellékletek csatolandók: a) keresztlevel, illetőleg születési bizonyítvány, b) a magyar honosságot igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi és egészségi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) keleti kereskedelmi akadémiái végbizonyítvány, f) a gyakorlati kereskedelem terén kifejtett működés tartamát és a kiküldetési terület nyelvviszonyaiban való jártasságot igazoló bizonyítvány, g) a katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadimentességi díjkönyv stb.)

A fentiek figyelembevételével szerkesztett és felszerelt kérvények a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve a szegedi kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb folyó évi április hó 30-ig nyújtandók be.

HIREK.

Hivatalba lépés. Payerle Nándor rendőrkapitány e hó 9-én foglalta el hivatalát, mely alkalommal a rendőrtisztviselők nevében Vesei Elek tb. főkapitány üdvözölte meleghangú beszédben, mire Payerle teljes jóakarattalról biztosító szavakkal válaszolt.

Április 11-ét úgy a hivatalos világ, mint a tanuló ifjúság ma d. e. ünnepélyes istentisztelettel fogja megünnepelni.

Pályázat nyílt e hó 25-ig terjedő határidővel az üresedésben levő s kinevezés útján betöltendő — 2600 k. fizetés, 600 kor. lakbérilletményrel és két, egyenként 200 kor. kivevő korpótlékkal javadalmazott városi számvevői állásra.

Megszüntetett sajtóperek. Id. Zambauer Agoston és Kardos Miksa szerkesztők között hírlapi polemikából kölcsönösen folyamatba tett sajtópereket a felek békés meg egyezése folytán, a bíróság megszüntette.

A villamos vasut igazgatósága igen üdvös újítást léptetett életbe, amennyiben a közönség igényeivel számolva, néhány nap óta a temerini utca és a vasut közt közvetlenül közlekedő kocsikat állított be.

A rendőrbejelentési hivatal március havi ügyforgalma a következő volt: új lakosok felvétele 127, lakváltozások 1048; cselédek új felvétele 56, helyváltozások 512; idegenek magánháznál 40, vendéglőkben 962; mint központi kézbesítő hivatalhoz kiképzítésre beérkezett 1937, ezek közül sikerrel 1221; értesítések adtak 2265 esetben, még pedig

3864 eredmánnyel. Külhoni utlevél kiadatok 12, igazolási jegy 8, cselédkönyv 13. Megfigyelő lap meg lett fektetve 166.

Közgyűlések. A Frohsinn nevű dalárda Müller Gyula magyar király e. vendéglőjében, a ker. munkásbiztosító pénztár pedig saját helyiségeiben e hó 14-én, jövő vasárnap rendez évi közgyűléseiket tartják.

Nemeskeblű adomány. A beocsini Unio cementgyár rtg. az újvidéki vasutas Napközi Otthon javára 500 koronát adományozott, mely adományért ez uton mond hálás köszönetet a vezetőség.

Az újvidéki Dalárda a belgrádiak meghívása közetkeztében a pünkösdi ünnepek alkalmából Belgrádba rándul s ott hangversenyt rendez, melyre már is nagyban folynak a gyakorlatok.

Tivoli színház címén Klotz Károly, az Apolló színház volt igazgatója e hó 15-én új mozgófényképszínházat nyit Kovács vigadótermében.

A kereskedelmi iskolai tanárok országos egyesülete ez évi közgyűlését a vár. tanács meghívása következtében Újvidéken tartja, még pedig pünkösdkor.

Apolló színház. VI-ik. Slager Ciklus sorozata pénteken kerül bemutatásra az Apollóban. — Ezen legújabb sorozat kimagasló pontjai: Egy a sok közötti társadalmi mű, mely Párisban mintegy 200-szor került színre. A műsor többi számai kivétel nélkül, mind elsőrangú felvételek és műtők az Apolló slager ciklusának immár országos hírnevére.

Egy község a tautitónak. Káty község képviselőtestülete tanítóinak fizetését 1600 kor. minimumban állapította meg és ezt a határozatot a vármegye is jóváhagyta. Általán a esajkás kerület községeiben mindenütt ily méltányosan rendezték már a tanítók fizetéseit.

Zászlószentelés. A kulai Dalárda elhatározta, hogy a nyár folyamán megtartja rég tervezett zászlószentelési ünnepélyét. Ugyancsak a nyár folyamán a kulai kath. Népszövetség is zászlószentelési ünnepélyt rendez.

A numerus clausus. A szabadkai ügyvédi kamara 330 szavazattal 90 szavazat ellenében a numerus clausus ellen foglalt állást.

A Hungária kendergyár rtg. Budapestre helyezte át főtelepét és az újverbszi telepet főköteleppé változtatta át.

Esküvő. Karner Teofil ev. tanító kedves, szeretetreméltó leányát, Irmát husvét hétfőn vezette oltárhoz Mensch Keresztély újverbszi ev. tanító.

Előléptetés. Gondos Gyula, a Bácsbodrog vm. tanfelügyelőséghez szolgáltatott beosztott tanító, mostani alkalmazatásában való meghagyása mellett, évi 200 kor. korpótlékkal igazgatótanítóvá nevezetett ki.

A „Palánkai Dalárda” évi rendes közgyűlését a múlt pénteken tartotta marthonháza Marton István állami jószágfelügyelő elnöklésével. Az ez évi rendes közgyűlés jelenlétében eltért a többitől, mert ez alkalommal nemesak a szokásos közgyűlési tárgyakat intézte el, hanem elhatározta, hogy a jövő évben zászlószentelést tart. A nevezett dalárda már több, mint negyedszázad óta működik a horvát határszelen s túlnyomólag idegenajkú városban. Működésében mindenkor a hazafias érzés, a magyarosodás, a magyar dal szeretete vezérelte. Hogy működési körébe még több arra alkalmas munkatársat vonzon s így munkája még eredményesebb legyen, továbbá, hogy a közönség figyelmét és jóindulatú támogatását továbbra is ébrentartsa és fokozza, hozta azon határozatot, hogy az 1913. évi pünkösdkor a vidéki testvéregyesületek bevonásával zászlószentelést rendez. A szükséges elönmunkálatok végzésével a közgyűlés Kühn Ferenc dalárdai igazgató és Kardos Pál polg. isk. tanár karnagy vezetésével előkészítő bizottságot választott.

Püspök szentelés Kalocsán. Dr. Horváth Győző, akit ő felsége nemrég kalocsai

segédpüspök
erősítő
Dr. Csern
Gyula cs
pökök mi
mellett
kesegyhá

A M
nom kétsz
a legjobb
mely csu
könnyen
csceseml
tás után
neknél is
világos e
gyermekl
gyermekl
lasztás el
kot a leg
gyermekl
gériában
ban kapl
vesen kü
fióküzlele
velezés.

Jut
kás közs
nökének,
jutalmat
intézkedé
elhunyt a

Szé
josné ma
közös kut
lelkész va
a szászor

Hal
Jurisin J
Gyula ne
koresmáb
mutassa,
kért páll
is ivott.
összeset

A Z
lése Z
let márci
tisztújít
hosszabb
és buzdít
jához. S
ta, hogy
női besz
sek fel, h
sére kére
Prokópyi
magyar i
vetett fei
melyeket
s azokat
rozza. St
jelentésé
ról jóváh
lés s felk
rendezés
hetében,
képviselő
süct ügy
tanár, az
gyar ipar
s a Magy
iparpártó
Knip J
leget és
tudomást
mentvény
tisztársá
leközön
választot
lettek:
Szondy
Péter, U
Titkárok
niczky A
Pénztárho
jevich A
Raisz L
Ügyész:
ányoszlá

segédpüspökké nevezett ki, a pápai meg-
erősítő bullát megkapta és így felszentelését
Dr. Csernoch János érsek — Dr. Glattfelder
Gyula csanádi és Dr. Váradi Lipót győri püs-
pökök mint társkonzekrátorok közreműködése
mellett — e hó 14-én fogja a kalocsai főszé-
kesegyházban eszközölni.

A Nestlé-féle gyermekliszt egy fin-
om kétszersült, melynek főalkotórészét
a legjobb, csiramentes alpesi tej képezi és
mely csak vízzel felforraltva, egy nagyon
könnyen emészthető és erősítő tápszert nyújt
csecsemők és gyermekek részére az elválasz-
tás után valamint felnőtt gyomorbetegsége-
knél is. Ezen tápszert 50 év óta az egész
világon el van terjedve és az orvosok mint
gyermektáplálékot, nevezetesen szoptatott
gyermekknél mint melléktáplálékot, az elvá-
lasztás előtt és után mint átmeneti táplálé-
kot a legmelegebben ajánlják. A Nestlé-féle
gyermekliszt minden gyógyszerárban és dro-
gériában a megállapított Kr. 1. 80 filléres ár-
ban kapható. Próbadozást, prospektust szí-
vesen küld a francia-svájci Henri Nestlé cég
fióküzlete, Wien, I. Biberstr. 11. Magyar le-
velezés.

Jutalomdíj egy halottnak. A esz-
kás községek rétkelző bizottsága néhai el-
nökének, Dr. Thurszki Pálnak 14,000 kor.
jutalmat szavazott meg. A vármegye ezt az
intézkedést jóváhagyta s így az összeget az
elhunyt elnök özvegye kapja meg.

Szettepték a kutyák. Özv. Doma La-
josné makói tanítónő a felkésző udvarán levő
közös kutra vizitert ment. Vizmorítás közben a
felkésző vad kutyái megrohanták a tanítónőt és
a szószeres értelmében szétmancogták.

Halállal fizette meg virtuskodását.
Jurisin Jván csurogi földműves Lukácsév
Gyula nevű társával a napokban betért egy
koresmába és pálinkázni kezdett. Hogy meg-
mutassa, milyen nagy ivó, egy sörös pohárba
kért pálinkát s három ilyen pohárral meg
is ivott. Ezután hazafelé indult, de utközben
összeesett s mire haza vitték, kiszendvedt.

**A Magyar Védő Egyesület közgyű-
lése Zomborban** A Magyar Védő Egyesü-
let március 31-én tartotta VII. évi rendes és
tiszújító közgyűlését. Vértési Károly elnök
hosszabb megnyitót beszédet mondott, felkes-
sítő szavakat intézve a Egyesület tag-
jaihoz. Szondy Mátyás táblabíró indítványozta,
hogy a sok tanulságot magába foglaló el-
nöki beszéd ne csak a jegyzőkönyvbe véte-
sék fel, hanem a helyi lapok is annak a köz-
sére kérészenek fel. Az elnöki beszéd kapcsán
Prokópyi Imre tanár, a zombori Sorompó,
magyar ifjúsági liga elnöke, sok szép eszmét
vetett fel a magyar iparvédelem dolgában,
melyeket a közgyűlés figyelemmel hallgatott
s azokat szóval és írásban terjeszteni hatá-
rozta. Steiner Lajos ügyvezető igazgató évi
jelentését az Egyesület múlt évi működésé-
ről jóváhagyólag vette tudomásul a közgyű-
lés s felkérte a választmányt a „Magyar Hét
rendezésére. Rákóczi szobrának a leleplezése
hetében, valamint Dobieczycki Sándor orsz.
képviselő, a budapesti Magyar Védő Egye-
sület ügyvezető elnöke és Csongor György
tanár, az „Iparvédelem” szerkesztője, a ma-
gyar iparvédelem apostolai Zomborba jönnek
s a Magyar Védő Egyesület hivatásáról és az
iparpártolás eszközeiről tartanak előadást.
Knijl János pénztáros évi jelentését, a mér-
leget és a számvizsgáló bizottság jelentését
tudomásul véve, a közgyűlés megadta a fel-
mentvényt. Ezután az elnök a maga és
tisztviselői, valamint a választmány nevében
leköszönt. Elnöknek újból Vértési Károlyt
választották meg egyhangulag. Alelnökök
lettek: Szemes József, Zulyevits Ernő,
Szondy Mátyás, Knijl János, Szabó Nándor
Péter, Ügyvezető igazgató: Steiner Lajos.
Titkárok: dr. Turányi Zsigmond, dr. Cser-
niczky Andor. Jegyző: dr. Agyics János.
Pénztárosi teendők ideiglenes ellátására Vu-
jevich Alajos kértet fel. Számvizsgálók:
Raisz Lajos, Czetil Dezső, Lederer Mihály.
Ügyész: dr. Henneberg Géza. Miután a le-
ányosztályt is megalakították, melynek disz-

elnöke Koczár Adrienne, elnöke Jovánovits
Leona lett, a közgyűlés, melynek hazai
ipar védelmére sok szép eszme merült fel,
melynek fogantatása a választmányra bi-
zatott, véget ért.

**Bács-Bodrog vármegye selyemte-
nyesztése 1911-ben.** Vettük a vármegyei
selyemtenyésztési ügyről szóló évi jelentést.
Eszterint: Bács-Bodrog vármegyében 130 köz-
ségben 250,118 drb köztéren álló lombosított
szederfa után 29,098 selyemtenyészőt 605 884
kgr. gubót termelt és 1,163 542 koronát ke-
resett. Átlagos keresete 43 korona. legma-
gasabb keresete egy tenyészőnek 218 korona
volt. A termelt gubók után eddig 21,314.467
koronát; a fonógyárban, raktárakban, gubó-
bevaltó és petekészítő állomásokon 7,684.432
korona, összesen 23,998.899 koronát fizettek
ki a vármegyében. Ez évben kiültettek 73.
171 darab szederfát. Itt felsorolunk néhány
selyemtenyészőt, kik a selyemtenyésztés ré-
vén legtöbb keresethez jutottak részint azért,
mivel elegendő szederfalommal rendelkeztek,
részint mivel pontosan betartották a tenyészés
körüli eljárást. Így például: Sajkásgyörgyén
Rukics János 218.62 koronát, *Ujvidéken*
Pekár István 206.38 koronát, Bajmokon
Steinez Fülöp 200.14 koronát, Csávolyn
Mandics Julia 189.72 koronát, Adám Antal
Klári 189.12 koronát, Kunbaján Volicz István
185.72 koronát, Piroson Cserevicki Szevo
177.26 koronát, Szilágyia Toldi Pál 170.28
koronát, Sztapáron Sztain Novák 179.23
koronát, Bátmonostoron Fumri Antal 169.53
koronát keresett stb. A vármegyének azon
tiz községe, ahol 1911. évben a selyemte-
nyesztés legjobban sikerült, ezek: Kiszács,
Zsabya, Sajkásgyörgye, Csurog, Mélykut,
Opalánka, Óbecse, Petrőc, Zombor város,
Mohol.

**A szegedi kereskedelmi és iparka-
mara** márc. 29-én tartotta havi teljes ülését
melyelyen Szarvady Lajos kamarai elnök be-
számolt több keresk. miniszt. leiratról ipari köz-
igazgatási dolgokban, vásártüzekben, iparfej-
lesztési kérdésekben stb. Ezután Perjessy
László kamarai titkár és Szabó Gyula má-
sodtitkár előadása alapján tárgyalta a teljes
ülés több fontos ügyet. Pálty Dániel hitag
indítványára a szegedi paprika termelés és
kereskedés érdekében megvédésére szolgáló
lépéseket határozott el kamara. Menning Mi-
hály hitag indítványára pedig a szegedi öt
iparos szövetkezet üzleteinek összpontosított
elhelyezésére szolgáló iparosház építése tár-
gyában ajánlotta fel a teljes ülés támogató
közbenjárását. Véleményt szolgáltatott ezu-
tan a kamara az arany és ezüst fémjelzés
törvénytervezetről, Szeged város kövezetvám
díjszabályzatáról és helypénzszedési szabály-
zatáról. Hőmezővásárhely rakpart használa-
ti szabályrendeletéről, Zenta város vásárren-
delő iránti kérelméről stb. Partoló felterjesz-
téssel támogatni rendelte el az ülés a temes-
vári kamara azon kéréseit, hogy Budapest-
ről délután 6 óra tájt indítandó gyorsvonat
állítsassék be a Budapest-Temesvár közötti
személyforgalom menetrendjébe, — a busz-
terezbányai kamara ezen előterjesztését, hogy
a katonai élelmiszerek beszerzésénél a keres-
kedők a gazdákkal egyenlő elbánásban rés-
zesíttessenek. — A nagyvárad kamarának a
telefonkönyvek gyakorlatibb irányu kiállítása
iránti kérelmét, a debreceni kamara azon ki-
vánságát, hogy a vidéki nagy gép-
forgalmi körzetében kedvezményes me-
netjegy-fizettek adassanak ki és az aradi
kamarának azon kérelmét, hogy az új mér-
tékhiitelesítési törvény némely rendelkezései
ez év végéig függőben tartassanak. A teljes
ülés még a szegedi paprika termelés fokozá-
sa érdekében teendő lépésekről határozott és
több segély kérést intézett el. Az 1911. évi
zárszámadások tárgyalásával kapcsolatosan
pedig elhatározta, hogy a feleslegből 400
korona külön hozzájárulást ad a nyugdíj alap-
nak, 1160 koronával pótolja a tisztviselők
személyi és drágasági pótlékainak nyugdíjba
való beszámítása után esedékes befizetéseket
és 3000 koronát felreterez a székház karban-
tartási költségeire.

Nincs veszedelmes életkor

csak veszedelmes évszakok vannak. Va-
szedelmes mindenkélt a tavasz eleje,
a mely bebonyolítottan a legtöbb meg-
hülésnek okozója. A ki nem akarja ta-
vaszi örömeit megrontani és a nyák-
hártyák esetleges alkalmatlankodását
gyorsan meg akarja szüntetni, szokjék
hozzá a Fáy-féle valódi szódai ásvány-
pasztilla használásához. 1 korona 25
fillérért kapható minden gyógyszerár-
ban és drogériában, de semmiestre se
engedjen utánzatot magára erőszakolni.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

352 1912 végreh. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezennel
közölni teszi, hogy az ujvidéki kir. já-
rásbírósnak 1812 évi V. 504 szám alatt
Dr. Endrőczy Mihály ujvidéki ügyvéd által
képviselt ifju Leitersdorfer Lipót bpesti bej.
cég javára 146 K 15 f s jár. erejéig 1912
év március hó 9-én fogantatott kielégítési
végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2325
kor. becsült következő ingóságok, u. m. bór-
árak nyilvános árverésen adandak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-
bírósnak 1912-ik évi V. 504/2 számú végzése
folytán 146 kor 15 fill. tőkekövetelés, ennek
346 kor. után 6 százalék kamatai, 1/3 száza-
lék váltódíj és eddig összesen 53 kor. 40 fill
bíróilag már megállapított költségek erejéig
Ujvidéken alperes üzletében 1912 évi április
hó tizenharmadik napjának dél előtti 10 órája
határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándé-
kozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében
késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek,
szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságok-
kat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében
ezek javára is elrendeltetik.

Ujvidéken 1912. évi márc. 27. napján.

Basch Sándor

kir. bír. végrehajtó.

Rohitsy

Tempel

Styria

Donati

forrás. Szénasavdús, diáretikus,
indító asztali ital. — Elősegíti
az emésztést és anyagcserét.

Legelőtértebb gyógyforrás. —
Indikálva: idült gyomorhurut-
nál, székrekedésnél, Bright-
féle vesebetegnél, lépdeganat-
nál, májbetegségeknél, sárgaságnál,
anyagcsere betegségeknél, a
légtutak hurutos bántalmainál.

A maga nemében a leggazda-
gabb tartalmu gyógyforrás leg-
erősebb hatással. Főképen
indikálva: idült bélhurutnál,
obstipációnál, epikónél, elhízási
hajlamnál, csúszal és cukor-
betegségnek.

Legelőtértebb
gyógyforrás és májbetegségek
legelőtértebb források.

Nagybani raktár Magyarországra: Holmann &
József Budapest, V. Batthyay u. 8.

Igyunk Orientvizet.

VÉR ERŐ

Csak úgy lehet a leves jó,
Ha van benne Diana só.

MARKBREIT-féle

DIANA SÓ

erősíti az emésztőszerveket, *erősíti* a gyomorizmokat, *erősíti* a gyomor-falat, *erősíti* a beleket, *frissíti* a gyomoridegzetet, *frissíti* a vérműködést, megjavítja az étvágyat, *rendbe hozza az elrontott gyomrot. Erősíti a levest.*

Azért tesz minden ember

Diana só-t a levesbe.

Nem is lehet a leves jó,

Ha nincs benne Diana só.

Főraktár:

VAGNER TESTVÉREKNÉL

Naponta frissen pörkölt kávé.
Tekintse meg villany pörköldénket.
WAGNER TESTVÉREK
UJVIDÉK.

5-100

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖT kevesebb a gond,
II-SZÖT kevesebb a munka,
III-SZÖT kevesebb a munkabér!

mert „FORHIN“ a sokszorta megjavított BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Napyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Számtalan eltsmerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Aschenbraudt szabadalmát képezett Rézkenport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN-gyártól, Budapest, Képvisező: Kántor Izidor, Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Fiudeisen Gusztáv kereskedő.

A PARAGI SASHOZ
LUDWIG JÓZSEF
TUSZÉR
UJVIDÉK.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, asványvizek és magy arádi hegyaljai borok nagy raktárat. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96% o-os, raffiát stb.

Dus választéka
van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

4-40

III. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg áruddal

Hirdetmény.

A róm. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30. szám alatt épülő bérpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolthelyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobás urilakás kiadók.

A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád
I-ső syndikus,

Hungaria Ujvidék.

Ház eladás.

Bem utca 21. sz. alatt hat utcai szoba, konyha s egy udvari lakás, telek 1 hold és 13 méter nagy. Bővebbet ugyanott.

1-3

Teljes

Italmérési berendezések,

sörkimérő-készülékek folyékony szénsavval, vagy légnomással való üzemre pálinka-, sör- és bor-kimérő-pultok, kimérő-csapok, vezetékek és az összes szerelvények

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Budapest, IX. kerület, Tinódi-utca 3 sz.

Elsőrendű különlegességi gyártmánya, Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 3. számú árjegyzékünkkel kérni és ismeretést egyéb gyártási ágazatainkról. 2-4

Kiadó üzlethelyiség!

A temerini utca 7. számú gépraktári helyiség, annak felosztása miatt azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást ugyanott, vagy Langen és Wolf cégnél, Budapest, VI., Váci-körút 59. nyerhető.

1-2

Desel

MOTOROK

Nyersolaj
Szivógáz
Benzin

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemenő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohári-utca 4. szám
(Alkotmány-utca sarok)